

Vlaamse overheid
Havenlaan 88 bus 100
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE - 30 MAART 2023

Herman Teirlinckgebouw – Havenlaan 88 1000-Brussel 10.00-12.30 uur

Namen deel:

Johan Christiaens (JC)
Miet Vandersteegen (MV)
Martin Ruebens (MR)
Wies Herpol (WH)
Lieve Moeyersons(LM)
Iwona Muchin (IM)
Gunther Schryvers - Audit Vlaanderen (AV)
Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)
Mark Vandersmissen - Audit Vlaanderen (AV)
Enkel voor punten 2.3 en 2.4
Karen Peleman - Audit Vlaanderen (AV)
Patricia Van de Capelle - Audit Vlaanderen (AV)
Inge Blauwhoff - Audit Vlaanderen (AV)
Erwin Driessen - Audit Vlaanderen (AV)

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)
Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)

0. Executive sessie leden

/

1. Punten ter beslissing

/

2. Punten ter bespreking

2.1 SVZ auditplan - deel Vlaamse administratie (**AUV/23/30.03/DOC.013**)

2.1.1 Bijlage: tijdsbestedingsrapport auditplanning 2023 (**AUV/23/30.03/DOC.014**)

AV geeft een overzicht van de lopende werkzaamheden en de daarbij horende timing.

De planning 2022 is in grote mate afgewerkt binnen de geplande capaciteit.

JPG vraagt of het mogelijk is om de afwijking in (globale) percentages voor te stellen. AV zal dit tegen het ACVA van juni aanpassen.

De planning 2023 zit voorlopig op schema. AV duidt de belangrijkste aandachtspunten sinds het ACVA van december. Dit zijn:

- Een hogere capaciteitsinzet voor de procesaudit ANB dan initieel geraamd
- Een besteding van reeds 33% van de geplande forensische capaciteit voor 2023

JPG vraagt of het mogelijk is om het overzicht in (globale) percentages voor te stellen.

IM vraagt of deze aandachtspunten voor de rest van het jaar geen problemen met zich mee zullen brengen. AV geeft aan dat er zich voorlopig geen problemen stellen en de planning periodiek wordt opgevolgd en waar nodig bijgestuurd.

Vervolgens overloopt AV de planning 2023 in detail.

Er wordt stilgestaan bij een mogelijk belangenconflict met een externe auditor. Dit wordt verder bekeken.

JPG vraagt of de planning 2023 de stand van zaken weergeeft van einde maart. AV beaamt. JC vraagt of er een overlap is met 2022. AV stelt dat de laatste opdrachten uit de planning 2022 bijna volledig afgerond zijn.

JPG vraagt vervolgens of eind 2023 alle geplande opdrachten afgerond zullen zijn. AV geeft aan dat de werkzaamheden momenteel op schema liggen maar onvoorziene zaken kunnen er uiteraard toe leiden dat sommige opdrachten in 2024 worden afgewerkt. AV geeft hierbij ook nog aan dat er in het najaar een capaciteitsafname van auditoren zal plaatsvinden zoals eerder toegelicht aan het ACVA en wijst ook op het belang en de beschikbaarheid van goede profielen bij externe partners. IM en JC vragen verdere toelichting hierbij. AV geeft meer detail van welke externe partners waar precies worden ingezet en hoe precies bepaalde profielen geselecteerd worden.

JC vraagt of het werken met externen steeds 'on the spot' gebeurt. AV geeft aan dat hoe dan ook steeds nauw samen gewerkt wordt en dat de externe inzet nauwkeurig wordt bijgehouden.

JC waardeert dat er strikt op toegezien wordt. Dit onderdeel wordt ook tijdens de gezamenlijke vergadering van beide auditcomités behandeld.

2.2 SVZ forensische aangelegenheden (**AUV/23/30.03/DOC.015**)

AV geeft een overzicht. De planning ligt op schema. Eén oudere melding wordt momenteel meegenomen in een reguliere opdracht.

2.3 Gedachtewisseling beleidsgerichte rapporten (vervolg op ACVA van 07 maart, cfr. slide 32) (AUV/23/30.03/DOC.016)

2.3.1 Evaluatie van extra vergadering van ACVA van 7 maart 2023 - ronde van de tafel - geen document

Er wordt terug aangeknoopt bij de presentatie en de opgestarte bespreking van de globale resultaten beleidsgerichte rapporten 2022.

MR wijst op het belang van de analyse die over de verschillende rapporten heen werd gemaakt en stelt voor om de geformuleerde knipperlichten om te zetten in aanbevelingen.

De vergadering gaat hiermee akkoord.

JPG vraagt of de verschillende collega's topambtenaren zicht hebben op mekaars resultaten? AV antwoordt dat dit allicht niet echt het geval is en dat enkel binnen de Maco's per beleidsdomein deze resultaten zichtbaar worden.

MV wijst op het belang om aan te zetten tot het opnemen van verantwoordelijkheid ter zake. Deze resultaten moeten verder doorstromen. WH beaamt en vindt dat dit verder breder vertaald dient te worden in actieplannen.

JPG onderschrijft dit en vraagt wie in dit geval hierover best aangesproken wordt. MR geeft aan dat aanbevelingen op een hoger overkoepelend niveau geformuleerd kunnen worden en dat het VOCO gevraagd kan worden om een actieplan op te stellen rond deze aanbevelingen.

Het is de eerste maal dat met een helikopterblik wordt gekeken, daar waar het voorheen, aldus AV, vooral entiteitsgericht gebeurde.

LM wijst op het belang van de balans tussen abstract en concreet en dat deze aanbevelingen meer dan welkom zijn.

Er wordt gewezen op het lopende proces binnen de administratie over de bijdrage aan het volgende regeerakkoord. De secretaris geeft kort toelichting hierover vanuit zijn rol als coördinator van dit proces. MV geeft aan dat de aanbevelingen voor het VOCO een aanzet voor de bijdrage aan het regeerakkoord kunnen vormen.

JC wijst op het belang van hoe de aanbevelingen overgebracht worden en suggereert een aanpak, naast het louter meegeven ervan, via workshops.

JPG stelt dat VO-breed risicomanagement een erg belangrijk aandachtspunt blijft en stelt voor om de resultaten inderdaad op het VOCO te brengen en de discussie te openen. De betrokkenheid wordt zo verhoogd. Hij stelt voor om als auditcomité hier een stuwende rol op te nemen. De vergadering gaat hiermee akkoord.

Samengevat vraagt het auditcomité aan AV om de zes transversale knipperlichten die uit de globale analyse van de beleidsgerichte rapporten 2022 naar voor kwamen, in te brengen in het lopende proces van bijdrage aan het volgende regeerakkoord.

Afsluitend en evaluerend wordt de bijzondere vergadering van 7 maart jl. als erg positief en waardevol ervaren, in het bijzonder de informele uitwisseling en de interactie met enkele leidend ambtenaren en de aanwezige auditoren.

2.4 Toelichting ontwerp globaal rapport AI (AUV/23/30.03/DOC.017_A en 017_B)

AV licht het ontwerprapport over artificiële intelligentie toe. Op entiteitsniveau kunnen vijf kritische succesfactoren onderscheiden worden, met name: bewustwording van de kracht en toegevoegde waarde van AI; de kwaliteit van de data (datamanagement en kwaliteitsmodel); de kennis en expertise in kernprocessen/business; de technologische infrastructuur en het ethisch karakter. Ze worden één voor één toegelicht.

Uit een benchmarking (overheid-privé) blijkt dat de 3 onderzochte entiteiten kunnen beschouwd worden als 'early adopters'.

AV geeft aan dat een VO-brede globale visie en strategie voor AI ontbreekt. Hiervoor formuleerde AV 1 aanbeveling. In deze visie en strategie zouden 3 elementen moeten worden opgenomen:

- krachtlijnen m.b.t. AI-basisprincipes zoals o.a. de wijze waarop AI-toepassingen minimaal dienen te functioneren (cfr. EU AI-act), het voldoen aan ethische principes en de transparantie
- noodzakelijke randvoorwaarden zoals de implementatie van de Vlaamse datastrategie, waarborgen van IT-veiligheid van AI-toepassingen en de omgeving; beschikken schaalbare, krachtige en duurzame infrastructuur
- de toewijzing van een globaal mandaat aan een entiteit die volgende rol opneemt: het bepalen van de krachtlijnen, kenniscentrum, ondersteuning van entiteiten, aanreiken van bouwstenen in de vorm van generieke componenten die van belang zijn in de ontwikkeling van AI-toepassingen

De inhoud van mogelijke krachtlijnen, randvoorwaarden en het mandaat staan beschreven in het rapport.

Het ontwerprapport werd besproken op het VOCO van 20 maart en wordt toegelicht op het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid op 20 april met de vraag om een managementreactie en actieplan voor de aanbeveling te formuleren.

JPG verwijst naar de open brief die Dhr. Musk samen met een aantal professoren eerder deze week publiceerde om te temporiseren met AI.

AV geeft aan dat de geformuleerde aanbevelingen hiermee alignerend (cfr. de nood aan basisprincipes).

JPG peilt naar mogelijke zwakke punten in de procesarchitectuur.

IM wijst op het delicate qua persoonlijke gegevens, bv. Dat deze in het kader van AI nooit in de cloud mogen bewaard worden. De krachtlijnen zouden dit moeten regelen.

MV geeft aan dat ook lokale besturen dienen betrokken te worden bij een kenniscentrum.

JC pleit voor een continue opvolging en het bijsturen van kaders. Hij vraagt ook bijzondere aandacht voor meer kwetsbare groepen die te maken krijgen met AI, waarbij van bij aanvang ook controlemechanismen ingebouwd worden.

JC stelt dat ook beheersmaatregelen en controle geautomatiseerd kunnen worden. IM geeft aan dat altijd een menselijke tussenkomst mogelijk moet zijn (cfr. GDPR). JPG vraagt naar het bestaan van AI-algoritmen en controlemechanismen. Er zijn al vonken van menselijkheid te merken bij AI. IM wijst op het belang van data en kwaliteit.

MR stelt een gebrek aan strategie en visie binnen de VO vast. Hij vraagt of de aanbevelingen nog scherper kunnen geformuleerd worden en concreet gemaakt als een element van strategiebepaling. Kan het auditcomité dit niet sterker naar voren brengen? LM sluit zich hierbij aan.

IM geeft aan dat nuances nog kunnen toegevoegd worden, vooral qua persoonsgebonden info (GDPR).

JPG vraagt of krachtlijnen in principes kunnen omgezet worden en door het auditcomité bekrachtigd worden. WH stelt de nood aan een breder maatschappelijk debat voorop, bv. op het vlak van ethische principes.

AV verwijst hier naar het bestaande kenniscentrum en geeft aan dat het VOCO ook deze bekommernis heeft geuit. MR en IM pleiten nogmaals voor een meer actievare rol door het auditcomité, gelinkt aan risicoanalyse.

JC wijst op normering die ook valse volledigheid inhoudt. IM stelt in dit kader voor om met principes te werken.

MV uit de vrees dat de verantwoordelijkheid niet zal worden opgenomen, indien dit niet concreet genoeg wordt uitgewerkt. Tegelijk dient opgelet om als auditorgaan niet zelf het beleid uit te schrijven.

JPG geeft aan dat AV perfect o.b.v. de drie audits een sterke aanzet kan geven bij de entiteiten, richting beleidsaanbevelingen. LM beaamt.

MV wijst op het spanningsveld tussen wat centraal en wat decentraal kan geregeld worden.

JPG meent dat nu het gepaste moment daar is om centrale principes aan te geven. WH beaamt het positieve van de aanpak via aanbevelingen naar het stuurorgaan en wijst ook op het belang van het maatschappelijk debat (parlement en politiek).

AV zal, zoals voorzien, het ontwerprapport op 20 april toelichten aan het Stuurorgaan, dat een actieplan en managementreactie zal formuleren. Hierbij zal worden nagegaan of in het actieplan voldoende dwingende keuzes gemaakt worden om invulling te geven aan de aanbeveling, rekening houdend met de voorstellen opgenomen in het rapport. AV zal deze dwingende keuzes ook verder uitwerken. Het auditcomité geeft aan het actieplan te zullen afwachten. Indien het actieplan vanuit het Stuurorgaan niet voldoet aan deze principes, zal men zich moeten verantwoorden.

JPG zegt dat het belangrijk is dat de bal aan het rollen wordt gebracht.

IM wijst op het feit dat er vandaag reeds reële risico's bestaan.

3. Opgeleverde rapporten ter bespreking

Op vraag van leden auditcomité

/

Op voorstel van Audit Vlaanderen

/

Andere rapporten

3.1 Audit vastgoed bij het Facilitair Bedrijf (auditopdracht 2201 015 van 1 maart 2023)

3.2 Beleidsgericht rapport VRT van 23 maart 2023

WH vraagt naar de reden van de latere timing van het beleidsgericht rapport bij de VRT. AV licht toe dat de timing van de beleidsgerichte rapporten normaliter de evaluatietermijnen van de leidend ambtenaren volgt. In het geval van de VRT valt de CEO van deze entiteit hier echter buiten.

IM vraagt wat precies het verschil is tussen de kleurcode 'lopend' versus 'niet tijdig gerealiseerde aanbeveling binnen een aanvaardbare termijn'. AV geeft aan dat een risico-acceptatie betekent dat het management de aanbeveling en het risico aanvaardt maar het kosten/baten-gewijs niet verantwoord acht om hier werk van te maken. 'Niet aanvaard' betekent dat het management de aanbeveling en het bijhorende risico niet aanvaardt. Hier is geen kleurencode voor opgenomen in de beleidsgerichte rapporten. Niet aanvaarde aanbevelingen komen zelden voor en indien dit zich zou voordoen maken zij het voorwerp uit van bespreking op een exitmeeting.

IM stipt aan dat een beter onderscheid qua aanbevelingen over tijdigheid aangewezen is. AV geeft aan dat sommige aanbevelingen lang blijven openstaan. Indien aanbevelingen bij een 2de streefdatum niet gerealiseerd zijn, krijgen zij de status 'niet tijdig gerealiseerd'. De indicator 'aanvaardbare streefdata' geeft aan voor hoeveel (%) van de openstaande aanbevelingen de voorziene streefdatum van realisatie nog een aanvaardbare termijn heeft t.o.v. de formuleringsdatum. Uit de indicatoren van het beleidsgericht rapport kan je bijgevolg afleiden wat de realisatiegraad is van de aanbevelingen die aanvaard werden door het management en de mate waarin aanbevelingen tijdig en binnen een aanvaardbare termijn werden gerealiseerd.

3.3 Thema-audit AI bij de VDAB (auditopdracht 2201 012 van 28 maart 2023, rapport wordt nog bezorgd, rapport al toegelicht aan het ACVA op 8 december 2012)

4. Punten ter informatie

4.1 Notulen van het ACLB van 9 februari 2023 – **AUV/23/30.03/DOC.018**

4.2 Opleiding voorzitters auditcomités EVA's/VRT over informatieveiligheid: offerte Guberna – **AUV/23/30.03/DOC.019**

AV licht de offerte van Guberna over de opleiding 'informatieveiligheid' toe waarbij de leden van de auditcomités kunnen kiezen tussen 2 data: 6 juni en 21 juni, telkens in de voormiddag. AV draagt de kosten voor de leden van de AC's VA en LB. De overige deelnemers dragen zelf de kosten.

5. Varia

/

De voorzitter sluit de vergadering.